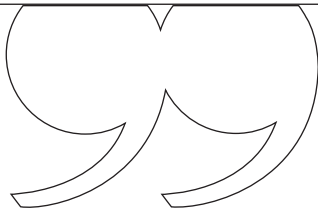

Ik werd iedere dag meerdere keren verkracht. Door meerdere mannen.

Alicia Kamara, slachtoffer seksueel geweld

Demonstratie tegen seksueel geweld in Freetown.

weld wordt gezien als het gevolg van eigen tekortkomingen. Daardoor kijken vrouwen wel uit om over hun ervaringen te praten. Ik ben in Sierra Leone een van de eersten die dat wel doet.”

Naasu Fofanah werd op haar vijftiende verkracht door de dominee van de methodistenkerk waar ze actief lid van was: “Geestelijken worden als verheven figuren gezien, dus ik keek heel erg op tegen die man. Hij heeft niet alleen mijn lichaam maar ook mijn vertrouwen misbruikt. Ik begreep niet wat er gebeurde. Er was alleen maar pijn. Het was een heel grote man. Ik ben seks altijd problematisch blijven vinden. En grote mannen ook.”

Fofanah is een activiste van het onvermoeibare soort. Op een willekeurige zaterdagochtend in december slalomt ze in haar tuktuk - met chauffeur - door het gekmakende verkeer van Freetown om zich aan te sluiten bij een demonstratieve mars tegen seksueel geweld. De actie is opgezet door Rainbo Initiative, een Sierra Leoneanse organisatie die al sinds het einde van de burgeroorlog hulp biedt aan ‘overlevende’ van seksueel geweld. Druk bellend met een

van haar drie telefoons probeert Fofanah te achterhalen waar de stoet zich bevindt. Eenmaal gevonden loopt ze een stukje met de demonstranten op, wisselt informatie uit met andere activisten en springt dan de tuktuk weer in: er staat nog een ontmoeting met kwetsbare meisjes van een blindenschool op het programma en daarna moet ze meteen door naar een sjeek werkdiner met jonge hoogopgeleide vrouwen.

Het misbruik door de dominee bleef zich herhalen totdat Naasu Fofanah zwanger raakte en haar moeder erachter kwam. Er volgde een ongenadig pak slaag en - minder gangbaar - een illegale abortus. Vervolgens hield ze 31 jaar haar mond.

Eigen ervaringen

“In 2016 werd er iets in mij getriggerd”, zegt Fofanah terugblikkend. “Ik zette me toen al jaren in voor vrouwenrechten en verandering van de abortuswetgeving, maar liet mijn eigen ervaringen buiten beschouwing. Op een gegeven moment was mijn ontwerp voor een veilige abortuswet aangenomen door het parlement. Vervolgens weigerde Ernest Bai Koroma, de toenmalige presi-

Als mannen de daders zijn, moet de verandering in de eerste plaats bij hen vandaan komen

Pidia Joseph Allieu

dent, zijn handtekening eronder te zetten omdat hij onder druk werd gezet door de Interreligieuze Raad. De geestelijken hadden morele bezwaren! Gezien mijn eigen ervaringen met een geestelijke kon ik dat niet verkroppen. Ik heb mijn verhaal toen in de openbaarheid gebracht en ben dat sindsdien blijven doen.” Gedreven: “Het gaat erom dat de schuld en de schaamte rondom seksueel geweld bij de daders wordt gelegd.”

Pidia Joseph Allieu, bedenker en oprichter van de Husband School, heeft er zijn levenswerk van gemaakt om de mentaliteit van mannen blijvend te veranderen. “Je kunt de positie van meisjes en vrouwen wel versterken, maar als mannen de daders zijn, moet de verandering in de eerste plaats bij hen vandaan komen”, stelt hij.

De Husband School, de naam zegt het al, is bedoeld om mannen te leren betere echtgenoten te zijn. Met behulp van dialogen, discussies en rollenspelen die hen in figuurlijke zin moeten ‘ontwapenen’, worden ze beetje bij beetje klaargestoomd voor een geweldloos huwelijk.

Pidia Joseph Allieu is al tien jaar actief op het platteland rondom zijn

woonplaats Kenema, in het oosten van Sierra Leone. In het dorp Panguma zitten zo’n vijftientig mannen op houten bankjes onder een constructie van palen en golfplaat. Pidia heeft zich in het midden van de kring opgesteld en steekt energiek van wal: “God heeft de mens naar zijn evenbeeld geschapen en dus is het de bedoeling dat hij zich daarnaar gedraagt.”

De dorpsmannen - een gemengd gezelschap van moslims en christenen - reageren instemmend, waarop Pidia de hamvraag in de groep gooit: “Hoe komt het dan dat mannen hun vrouwen slaan en misbruiken? Volgens de wet is dat niet eens toegestaan!”

Wat Pidia betreft is er een nadrukkelijk verband tussen huiselijk geweld en de achterliggende jaren van terreur. “De oorlog moet uit de hoofden van de mannen worden gehaald”, legt hij uit. “Het geweld dat hier geregeerd heeft, is in hun manier van denken blijven zitten. Daar zijn vrouwen de dupe van.”

John Philip, een voormalige leerling van de Husband School, geeft ruiterlijk toe dat hij een ‘beroerde mentaliteit’ had. Zijn vrouw Abibatu vertelt dat ze regelmatig werd gemolesteerd en misbruikt. Tegenwoordig weet John dat hij zijn stress en frustraties beter op een andere manier kan afreageren.

Voor Alicia Kamara, inmiddels begin vijftig, komen de veranderingen te laat. Nadat ze uit het kamp van de RUF-rebellen had weten te ontsnappen, bleek ze zwanger te zijn, vertelt ze op de veranda van haar bescheiden huis. Haar man wilde haar niet meer terug hebben. Alicia kampt nog altijd met bloedingen en andere gynaecologische problemen. Mede daardoor is ze niet hertrouwd: “Mijn grootste geluk is dat de zoon die uit de verkrachtingen is geboren, door mijn andere kinderen als broer wordt geaccepteerd.”

De naam van Alicia Kamara is bekend bij de hoofdredactie. Op het interviewverzoek aan presidentsvrouw Fatima Maada Bio is geen reactie gekomen.